

ETICKÝ KODEX ASOCIACE KRAJSKÝCH TELEVIZÍ

Preambule

1. Tento kodex přijala Asociace krajských televizí jako otevřený dokument a nástroj své seberegulace.
2. Kodex nenahrazuje právní regulaci, ale navazuje na ni doplněním o etické zásady. Kodex je určen všem členům Asociace a stanoví jim pravidla profesionálního chování. Kodex se zároveň obrací k veřejnosti a informuje ji o pravidlech, která krajské televize dobrovolně přijaly a hodlají je samy vynucovat prostřednictvím etické samoregulace.

Vysílání krajské televize jako služba veřejnosti

3. Programy krajských televizí umožňují svobodné šíření, výměnu, případně konfrontaci informací, názorů a postojů. Vytvářejí otevřený prostor pro veřejnou rozpravu o otázkách veřejného zájmu.
4. Úkolem krajské televize je zprostředkovávat informace zejména ve zpravodajských a publicistických pořadech. Divákům poskytuje informace důležité pro jejich všestrannou orientaci a svobodné utváření názorů.

Redakční zásady

5. Při přípravě obsahu zpravodajství a aktuální publicistiky krajské televize se uplatňuje redakční autonomie.
6. Zařazení a pořadí informací ve zpravodajské agendě se řídí vahou předpokládaných dopadů na život obyvatel regionu, kde krajská televize působí.
7. Ve zpravodajství a aktuální publicistice dbá krajská televize na přesnost a nestrannost spočívající především ve zjišťování a ověřování skutečnosti.
8. Pokud je to možné a účelné, doprovází krajská televize uvedení zprávy identifikací redaktorů, kteří za její přípravu nesou odpovědnost.
9. V případě diskusí politiků v rámci demokratické soutěže politických stran a hnutí musí být časový prostor, který je dán jednotlivým politickým stranám a hnutím, ve svém celku vyvážený. Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran odvozené především z výsledků voleb do orgánů krajské a obecní samosprávy nebo z předvolebních průzkumů.
10. Moderátoři diskusních pořadů jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.
11. Pokud některý z pozvaných hlavních aktérů určitého sporu odmítne účast v diskusi, krajská televize seznámí diváky s důvody, kvůli kterým se tak stalo.
12. Ustanovení odstavců 9. až 11. se přiměřeně použijí i pro dramaturgii rozhovorů a publicistických pořadů krajské televize.
13. Před započítím natáčení s respondentem je povinností členů štábu krajské televize pravdivě informovat respondenta o své totožnosti a charakteru pořadu, pro který se natáčení uskutečňuje
14. Při vedení telefonického rozhovoru, který má být použit ve vysílání, je krajská televize povinna nejprve postupovat obdobně dle předchozího článku a poté se dotázat respondenta, jestli souhlasí s rozhovorem a jeho natáčením. Pokud respondent odmítne, nemůže být rozhovor dále zaznamenáván.
15. Respondent může projevit nesouhlas s natáčením. Krajská televize není oprávněna respondenta k natáčení jakkoliv nutit. V případě osob veřejného zájmu však může tyto osoby s ohledem na

situaci upozornit, že vzhledem k jejich postavení ve společnosti veřejnost oprávněně očekává zaujetí stanoviska nebo sdělení informace k záležitosti veřejného zájmu. Jestliže je vyjádření respondenta pro pořad důležité, může krajská televize poté, co byla respondentem odmítnuta, využít jeho předchozí vyjádření k věci, bude-li je mít k dispozici a nebude-li vzhledem k časovému posunu hrozit zkreslení, jinak divákům stručně sdělí, že se respondent odmítl vyjádřit a jak odmítnutí zdůvodnil.

16. Při natáčení rozhovoru s dětmi je nezbytné vyloučit nátlak, a to i nepřímý, vyplývající například z prostředí, v němž se má rozhovor uskutečnit.
17. Archivní záběry lze použít k ilustrování aktuální události nebo problematiky pouze za předpokladu, že v divákovi nevyvolají zmatek. Proto musí být jasně označeny jako archivní a v případě, že se k ilustrování jedné události používá záběr jiné události, nesmí navozovat u diváka představu, že je svědkem něčeho, čeho ve skutečnosti svědkem není.

Zákaz diskriminace

18. Program krajské televize nesmí v divácích vyvolávat nebo utvrzovat představy, že lidé náležející k určité rasové, národnostní, etnické nebo sociální skupině mají pro tuto svoji skupinovou příslušnost jiné postavení ve společnosti než ostatní. Krajská televize je povinna zdržet se stereotypů v popisování konkrétních skupin, respektive jejich příslušníků.

Zpřístupňování pořadů pro nevidomé

19. Krajská televize dbá o to, aby vybrané zpravodajské a publicistické pořady byly přístupné pro osoby se zrakovým postižením. Pokud se krajská televize rozhodne pořad zpřístupnit, uplatní přitom následující editorské zásady:
 - a. pokud je to z dramaturgických důvodů možné, mělo by být z redakčních textů zřejmé, kdo je respondentem,
 - b. použitá infografika musí být doplněna vysvětlujícím redakčním komentářem,
 - c. cizojazyční respondenti jsou překládání hlasem a ne jen grafickými titulky.
20. Krajská televize zveřejňuje informace o svém programu na webových stránkách, které přizpůsobí potřebám osob se zrakovým postižením.

Zpřístupňování pořadů pro neslyšící

21. Krajská televize dbá o to, aby vybrané zpravodajské pořady byly přístupné pro osoby se sluchovým postižením. Za tím účelem pořizuje textové přepisy těchto pořadů nebo je opatřuje titulky. Takto zpřístupněné zpravodajské pořady jsou k dispozici na webových stránkách archivu televize.

Obchodní sdělení

22. Krajská televize přistupuje k zákonem dovoleným formám vysílání komerčních částí programu, které vyhrazuje inzerentům, jako k jednomu z hlavních zdrojů svých příjmů. Vztah s inzerentem se může zakládat pouze na tomto obchodním motivu a zakazuje se sjednávat s inzerenty dohody, které by byly v rozporu s tímto motivem a s obvyklým obchodním vztahem mezi inzerentem a poskytovatelem reklamního prostoru.

23. Krajská televize nepřipustí, aby inzerent mohl ovlivnit obsah pořadů. Nesmí učinit ani jakékoliv přísliby, které by byly v rozporu s tímto pravidlem. Skutečnost, že určitý subjekt byl, je či se má teprve stát inzerentem krajské televize nebo vůči ní vystupuje v jiném obchodním vztahu, nemůže zakládat jakékoli zvýhodnění nebo jiné zacházení ve vztahu k obsahu pořadů, s výjimkou komerční části programu, jejíž vysílání si objednal.
24. Vysílat reklamu a další zákonem dovolené formy komerční prezentace lze pouze tak, aby divák mohl zřetelně rozpoznat, že jde o komerční projevy osob odlišných od krajské televize.
25. Krajská televize nezařadí do vysílání reklamu, o které by věděla, že je v rozporu se zákonem nebo je způsobilá přivodit vážnou újmu lidem nebo přírodě.
26. Speciální pozornost věnuje krajská televize reklamám na alkoholické nápoje. Krajská televize zejména neodvysílá reklamu
 - a. označující nevhodným způsobem, že konkrétní produkt má mimořádný účinek, nebo že rychle působí,
 - b. obsahující výrazy zlehčující alkohol jakožto nápoj tím, že je nazýván hovorovými výrazy, které buďto snižují nebo přehánějí skutečný obsah alkoholu v nápoji,
 - c. naznačující nezodpovědný postoj ke spotřebě alkoholu, zejména z hlediska spotřebovaného množství,
 - d. naznačující spotřebu alkoholu za okolností, které jsou všeobecně pokládány za nevhodné, nerozumné či protiprávní,
 - e. obsahující náznaky spotřeby alkoholu nezletilými a nebo osobami, které jsou, nebo se zdají být mladší než 25 let,
 - f. naznačující nadměrné požití alkoholu nebo následky tohoto nadměrného užití,
 - g. souhlasící s nadměrnou spotřebou alkoholu,
 - h. tvrdící, že alkohol má léčebné účinky,
 - i. reklamu takovéto léčebné účinky naznačující,
 - j. speciálně zaměřenou na děti.
27. Pokud krajská televize zařadí do svého programu pořad pro děti, neumožní před ani v tomto pořadu odvysílání obchodních sdělení týkajících se potravin a nápojů obsahujících živiny a látky s výživovým a fyziologickým účinkem, zejména tuk, nasycené tuky, transmastné kyseliny, sůl nebo sodík a cukry, jejichž nadměrný příjem ve stravě se nedoporučuje.
28. Reklama na potraviny a nealkoholické nápoje dále
 - a. nebude zpochybňovat zdravý a vyvážený způsob stravování,
 - b. nebude zpochybňovat zdravý či aktivní životní styl,
 - c. nebude podporovat nadměrnou spotřebu a velikosti zobrazovaných porcí budou přiměřené scéně v reklamě,
 - d. bude pravdivě představovat propagované vlastnosti výrobků včetně jejich velikosti a složení, stejně jako výživových a zdravotních přínosů potraviny či nápoje, a nebude v žádné z těchto vlastností klamat zákazníka,
 - e. tam, kde je propagovaný výrobek zobrazen v kontextu celého jídla, celková skladba zobrazených potravin bude v přiměřeném rozsahu odpovídat všeobecně akceptovaným zásadám výživy,
 - f. potraviny, které nejsou určeny k tomu, aby byly náhradou celého jídla, nebudou za takovou náhradu vydávány.

29. Kodex je prosazován a výlučně interpretován tříčlenným Etickým panelem Asociace krajských televizí (dále jen „EP AKTV“), ve kterém jsou zastoupeni představitelé členských televizí.
30. Stížnost na porušení kodexu může podat jakákoli právnická nebo fyzická osoby nebo státní orgán.
31. Stížnosti se podávají prostřednictvím formuláře na webových stránkách asociace www.krajske-televize.cz. Ze stížnosti musí být patrné, kdo ji podává, jaké krajské televize se týká a co stěžovatel televizi vytýká.
32. Před vydáním nálezu proběhne konzultace k obdržené stížnosti s krajskou televizí, vůči které stížnost směřuje.
33. EP AKTV stížnost posoudí a podle okolností případu:
 - a. sdělí stěžovateli, že stížnost se zřejmě netýká zájmů regulovaných Kodexem a k vyřízení takové stížnosti jsou příslušné jiné orgány;
 - b. vydá arbitrážní nález, ve kterém zejména posoudí, zda napadené chování neodporuje, či odporuje Kodexu. V posléze uvedeném případě doporučí krajské televizi nápravu.
34. Posoudit reklamu a vydat nález podle předchozích ustanovení může EP AKTV i z podnětu AKTV. Postupuje přitom přiměřeně podle předchozích ustanovení.